

У^{Олесь}
ЛьяНенко

СЕРАФИМА

Роман

Харків
«Фоліо»
2013

Всяка людина омана,
а істина Бог.

Свят. апостол Павло

ЧАСТИНА ПЕРША

1

Вона, чесно кажучи, не подумала, що ця штука, от-рута ця, подіє так швидко. Принаймні їй обіцяли інше. Чоловік, за жовтим столом, на червоному до вульгарного дивані, відкрив рота, наче захотів проковтнути сонячний косяк з тисячами пилинок, чи здивувався; рот його зараз нагадував бліде обижло дитячого кухлика — обнятий білою молочною піною; потім — завалився на бік. Решту вона знала, і природна її цікавість вигасла швидше, ніж життя чоловіка. Жінка просто встала, осмикнула сукню і вийшла, замкнувши броньовані двері. За дверима вона ретельно протерла ключа рожевою, з голубим ґаптом хусточкою і дбайливо поклала під килимок, наче там і справді було йому місце.

Коли вона чекала на ліфт, біля неї зупинилися двоє чоловіків у синіх комбінезонах. Один, молодший, звично, холостяцьким оком, окинув її струнку, налиту соком фігуру. Ковзнув поглядом по грудях, обличчі вродливої жінки, з сивими якимись очима, з навічно застиглим виразом помсти й образи, що його такі-от несуть і несуть усе життя і від чого ще, напевне, робляться спокусливіші,

і подумав: «Не про мене цяця». А вона насправді злякалася. Стоячи у промінні, що, пробиваючись крізь металеву сітку, висвічувало їй хлопцеве кирпате, усе в ластовинні, зі смородинами чорних очей обличчя, вона зрозуміла, ловлячи чутливими ніздрями запах хлорованого лінолеуму, що цей фертик бачить жіночу «кицьку» хіба що раз на півроку, подумки не пропускає жодної спідниці, тож точно запам'ятає її, Серафиму. Проте вона лиш усміхнулася перед тим, як відчинилися двері ліфта, і вони разом, усі троє, плавно полетіли у чорне масло шахти. Їй чомусь відразу зробилося легко. Тут вона схибила, не інакше. Вона це зрозуміла відразу, коли її постать, затягнута у сукню, що окреслювала м'ячі її заду, залишаючи відкритою пряму, коричневу від засмаги спину, увійшла в паморочливу зелень червня. Але саме тоді, перед тим, як кинутися в цю зелену маячню, вона промовила:

— Хлопці, ви не слюсарі? Я ніяк не можу відімкнути двері! — і зрозуміла свою помилку.

Старший (вона тільки зараз помітила його металеву важкий погляд, кругле обличчя з павутинням губ, і в неї до цього невиразного суб'єкта, з пластиковим ящиком, прокинувся, там, унизу, жіночий інтерес) відповів:

— Ні. Ми газівники.

— Вибачте.

І вона знову пішла, крок за кроком нанизуючи на невидиму нитку, під довгим слюд'яним водоспадом вітрин. І справді, там, де стояв її червоний «вольво», вона несподівано зауважила, ні, її просто жажнуло гарячою терпкою хвилиєю, що мала смак, запах і ще щось: той, кругловидий, нижчий на зріст, у синьому вилинялому комбінезоні,

ішов поряд з нею, по праву руку, майже плече в плече. І, напевне, тоді, нипаючи холодно-здивованим поглядом у купах зелені, у світло-срібних клубках червненого дня, вона зрозуміла, що і цей круглоголовий відчув її, наче й сам був жінкою, і в його тверезих очах всілася вся та жіноча каламутина; він відійшов якомсь у бік, даючи змогу жінці повернути в тиху, у жовтих відблисках будинків елизаветинської епохи, вулицю, заставлену кольоровими краплинами-драже іномарок. Вона, мовби плечима, не повертаючи голови, пошукала своє авто, намагаючись пройти між щільними рядами, але чоловік зауважив здалеку, що щось тут таки не так, і жінка наче випала зі свого затишного і звичного футляра.

Вона краєм ока спостерігала за павутиною рота чоловіка у комбінезоні, за його нерухомим поглядом, за його очима, що дивилися без злості, без ошуканства, але так, як у людини, яка намацала необхідний їй предмет. Несподівано кругловидий зник, покинувши її стояти у червненому полудні, і жінці видалося, що її дійсно щось полишило чи вона те «щось» утратила. По-дитячому провела рукою по чолі і затримала її, мружачись від різкого сонячного проміння, що пробивалося крізь пальці; повільно прибрала руку і так стояла — струнка, дорого вбрана, з пир'ям мелірування у каштановім волоссі, доки хтось не рушив до неї назустріч, і аби вона на правду вірила в Бога, то неодмінно сказала, що це вийшов на прогулянку гунявий дрібний біс: кирпатий, ще хлопчисько — саме ластовиння, наче кукурудзяні пластівці, надавало його обличчю дитячості. Він стояв за крок від неї, протягував руку і легенько брав за лікоть.

— Т-с-с-с, — сказали одні його губи.

Жінка повернула голову, наче в когось німо запитуючи, як вона в цій ситуації виглядає. Потім її тіло звислося красивою шоколадною змією, каблучки розпачливо креснули об асфальт, і чоловік із павутиною замість рота з віддалі пари кроків помітив, як її димчасті очі блиснули кудись далеко, він навіть розгубився — як розгублюється невиразний хлопчак, забачивши перед собою оголену жінку, що ступила до нього з холоду темряви мрій і почуттів, — та через якусь мить підскочив до неї, і вони з товаришем підхопили її, майже гумову, з закиненою головою, запахом парфумів і взагалі — усіма прекрасними земними запахами, від яких обидвоє були ще хуткіші й упевненіші. Двоє чоловіків у синіх потертих комбінезонах підвели її до машини. Старший грайнув павутиною рота і відкрив дверцята; а молодший, кирпатий, поплескав жінку по сідницях, потім різко підхопив під коліна і вкинув, як лантух, до «мерседеса». Машина антрацитно-чорною рибиною попливла у порцеляновому червневому полудні і влилася, і зникла в по-пекельному розпеченому металевому громі автомобілів.

2

Білі співучі піски текли з-під ніг, і з висоти пагорба смуга води, перламутрове намисто слідів від літаків у низькому небі викликали у дівчинки сумну хвилю, готову розбитися плачем об той синій шовк — води й неба. Їй було мало років, і вона була подібна до цікавої птахи, коли зачудовано дивилася на безкінечний білий пляж

згори. Місто починалося з рівних квадратів кварталів: одноповерхові, чомусь сірі або темно-сірі панельні куби, розділені на стільники дванадцяти- і десятиметрових квартир. Звідси починалося *життя її*, видава якого дівчинка намагалася приховати від себе і від інших, наче подумки засипаючи золотистими і співучими пісками пляжів, що простягнулися під косою оксамитових пляжів і багатоповерхових особняків. Саме там було *життя справжнє*, і дівчинка це знала років, може, з шести. Бо те, що відбувалося в сірих бетонних клітках дванадцяти- і дев'ятиметрових квартир, розуміла з неприпустимою, навіть для дорослого, ясністю.

Частина району, де вона мешкала (віддалік від білої коси і синього шовку моря), місцини, подібної на черепашачий панцир, що його тільки-но витягнули з вогню, була наскрізь прокурена антрацитом. Дівчинка знала, звідки привозять вугілля: відразу за містом були занедбані копальні. Звідти пізно ввечері, а то і вночі, повертався батько. Часто, сівши навпроти вікна, перед облузаним дзеркалом, сірим і запітнілим, з тріщиною у кутку — навіть видно було грудочки горобців, що шили повітря, — намагалася розгледіти подібність між нею і тим пласкогрудим, з широкими гострими плечима, з рудою шевелюрою, плескати носом і потухлими сірими очима створінням, якийсь бодай натяк на подібність.

Дівчинка підтягнула коліна й відсторонено уткнулась у них підборіддям, — так вона відчуватиме себе першого разу, тобто нічого не відчуватиме, лише мозок напружено видавлюватиме завчені формули щастя; її відділяє, зараз відділяє тонка ситцева, з голубими

і жовтими левами загородка, що нічого не приховує. Вона сидить на кривоногому дзиглику, і в її велетенські очі вливається цікавість. Очі непорушно дивляться на дряблий батьківський зад між материними ногами. Так завжди відбувалося; він приходив, змивав над дюралевим тазиком руки, випивав склянку горілки, а потім порухом голови показував дружині на ліжко. Дівчинка сидить і спостерігає, як вони мовчки, навіть не стримуючи дихання, вовтузяться одне з одним. Не більше п'ятнадцяти хвилин. Для неї це було майже те саме, що дивитися телевизор чи слухати, як кричить братик (хоча останнє набридало найбільше). Вона шкодувала, що не можна втекти до пагорба, щоби подивитися на нічний желатин вогнів ожилого курорту. Саме так. Терпкий і нудотний запах горілки, приторний дух дешевого мила, кислий запах поту, крик матері — коли відліплювалися одне від одного. Хропіння батька, який відразу засинав. Стишена лайка матері...

Дівчинка здогадувалася про те, що мати свариться, аби щось приховати, а не тому, що просто зла на неї. Малій це не було цікавим. Їй сухо було в роті, а внизу живота починало боліти, і хотілося плакати, але якось не пов'язувалося все з тим, що відбувалося між матір'ю і батьком, хоча пізніше, через багато років, доведеться визнати: вона знала все від початку, що і для чого відбувалося там у широкому, з розхитаними ніжками ліжку. А ще — підвал. Саме про підвал думалося, коли батько злягався з матір'ю. Тільки-но батько відвалювався на бік — мати й далі лежала з широко розставленими ногами, мокра, з отуманілим поглядом, тільки синя жила